

**КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ,
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ
ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ**

від 05 лютого 2019 р.

№ /

Про лист Рахункової палати України
щодо результатів аудиту ефективності
використання коштів державного бюджету,
спрямованих на гідрометеорологічну діяльність

Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України А. Парубія Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, відповідно до предметів відання, розглянув лист Рахункової палати України щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на гідрометеорологічну діяльність і відзначає.

Національна гідрометеорологічна служба є системою державних органів, підприємств, установ та організацій, що забезпечують гідрометеорологічну діяльність і базується, виключно, на Українському гідрометеорологічному центрі Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС) та 25 підпорядкованих йому гідрометеорологічних організаціях (бюджетних установах).

Рахункова палата повідомила, що через неналежне фінансування державна система гідрометеорологічних спостережень не функціонує як комплексна багаторівнева спостережно-інформаційна система, призначена для проведення систематичних спостережень за гідрометеорологічними умовами, станом атмосфери, забрудненням навколишнього природного середовища під впливом природних та антропогенних факторів і забезпечення споживачів інформацією про їх фактичний та очікуваний стан.

У листі Рахункової палати зазначається:

потребу в фінансуванні за звітний період (2017 рік) було забезпечено лише на 62 %, з яких майже 96 % - поточні видатки;

автоматизованими системами спостережень мережа наземних метеорологічних спостережень забезпечена на рівні 2 % від потреби;

незадіяним, як вагоме джерело фінансування діяльності національної гідрометеорологічної служби, є спеціальний фонд державного бюджету (КПКВК 1006060 «Гідрометеорологічна діяльність»). Сповільнення його наповнення відбувається саме через недосконалу систему надання гідрометеорологічними організаціями платних послуг та методику визначення вартості таких послуг;

мережа метеорологічних радіолокаційних спостережень національної гідрометеорологічної служби, яка дозволяє отримувати інформацію про хмарність, опади і пов'язані з ними небезпечні явища погоди, охоплює тільки 15 % території України;

щільність мережі пунктів наземних метеорологічних спостережень у гірських районах України є недостатньою, в акваторії Чорного та Азовського морів такі пункти – взагалі відсутні;

обмеженими і застарілими є технічні можливості системи спостереження за забрудненням навколишнього природного середовища. Зазначена система не відповідає вимогам Директиви №2008/50/ЄС стосовно проведення моніторингу якості атмосферного повітря та Директиви №2004/107/ЄС щодо концентрацій миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю і поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі;

За результатами розгляду листа Рахункової палати Міністерством внутрішніх справ України (далі – МВС) разом із ДСНС складено та затверджено наказом План заходів щодо усунення виявлених порушень та недоліків, а також вжито заходів щодо розроблення та внесення на розгляд Уряду проектів нормативно-правових актів з питань забезпечення гідрометеорологічної діяльності.

Державна служба України з надзвичайних ситуацій зазначає, що неодноразово зверталася до Міністерства внутрішніх справ України, Кабінету Міністрів України та комітетів Верховної Ради України щодо збільшення видатків на гідрометеорологічну діяльність. Однак суттєвого збільшення видатків за вказаними потребами не передбачено, зокрема:

бюджетним запитом на 2018 рік ДСНС подало потребу у видатках на гідрометеорологічну діяльність у сумі 465 698,0 тис. грн., проте держбюджетом на 2018 рік було передбачено лише 323 921, 3 тис. грн., що складає 69,9 % від потреби;

бюджетним запитом на 2019 рік ДСНС подало потребу у видатках на гідрометеорологічну діяльність у сумі 586 204, 5 тис. грн., проте держбюджетом було передбачено лише 368 478,9 тис. грн., що складає 62, 9 % від потреби;

на оплату праці працівників гідрометеорологічних організацій з нарахуваннями держбюджетом на 2019 рік передбачено видатки у сумі 334 517,3 тис. грн., що на 43632,7 тис. грн, або 13,0 % більше порівняно з 2018 роком, та на 79 975, 4 тис. грн, або 31,4 % більше із 2017 роком;

Також ДСНС зазначає, що передбачений на 2019 рік обсяг видатків забезпечить середній рівень заробітної плати на рівні 5 325 грн., у 2017 році – 4 054,5 грн. Для ефективного функціонування гідрометеорологічних підрозділів додаткова потреба в коштах на оплату праці з нарахуваннями становить

203 061,9 тис. грн. Що дало б можливість підвищити середню заробітну плату працівників гідрометеорологічних організацій до 8 500 грн.

Державною службою України з надзвичайних ситуацій розроблено та подано на правову експертизу до Міністерства юстиції проект постанови Кабінету Міністрів України «Про деякі питання надання платних послуг підрозділами, організаціями та установами Державної служби України з надзвичайних ситуацій та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». Проект передбачає розширення та упорядкування переліку платних послуг, що можуть надаватися підрозділами ДСНС, у тому числі і гідрометеорологічними організаціями. Реалізація проекту акта передбачає розроблення методики формування вартості платних послуг, що надаються гідрометеорологічними організаціями.

Міністерство екології та природних ресурсів України (далі – Мінприроди) інформує, що проводиться робота щодо залучення міжнародної консультативної, фінансової і технічної допомоги та інших джерел фінансування для сприяння в удосконаленні державної системи моніторингу довкілля, в тому числі оновлення матеріально-технічної бази суб'єктів державної системи моніторингу довкілля. Зокрема, на даний час Мінприроди співпрацює з Фінським метеорологічним інститутом з питань удосконалення нормативно-методичної бази в цій сфері та підготовки рекомендацій щодо технічного переоснащення.

Мінприроди зазначає, що за результатами 7-го засідання Міжурядової українсько-фінської комісії з питань торгівлі та економічного співробітництва до Плану заходів внесено захід «Забезпечити співробітництво щодо створення системи та модернізації інфраструктури моніторингу якості атмосферного повітря відповідно до вимог директив ЄС, зокрема 2008/50/ЄС та 2004/107/ЄС» (директиви стосовно проведення моніторингу якості атмосферного повітря та директиви щодо концентрацій миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю і поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі).

Зважаючи на викладене, Комітет в и р і ш и в:

1. Інформацію Рахункової палати України щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на гідрометеорологічну діяльність взяти до відома.

2. Рекомендувати:

2.1. Кабінету Міністрів України вжити додаткових заходів щодо збільшення обсягу бюджетних призначень за КПКВК 1006060 "Гідрометеорологічна діяльність", зокрема для здійснення матеріально-технічного переоснащення та приведення рівня середньої заробітної плати фахівців галузі щонайменше до рівня середньої заробітної плати в Україні;

2.2. Міністерству внутрішніх справ України розробити і подати на розгляд Кабінету Міністрів України Стратегію розвитку гідрометеорологічної діяльності в Україні, яка має передбачати удосконалення державної системи гідрометеорологічних спостережень та її мережі, а також проект Державної цільової програми з матеріально-технічного забезпечення діяльності національної гідрометеорологічної служби, яка повинна передбачати подальше

удосконалення законодавчого, організаційного та фінансового забезпечення цієї діяльності із визначенням дієвих джерел фінансування та їх обсягів (у тому числі підходи та принципи державно-приватного партнерства);

2.3. Міністерству внутрішніх справ України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій вжити заходів щодо:

- розширення мережі автоматизованих систем спостережень наземних та радіолокаційних спостережень та модернізації системи гідрометеорологічних спостережень та прогнозування;

- розширення мережі пунктів наземних метеорологічних спостережень у гірських районах України, в акваторії Чорного та Азовського морів такі пункти встановити;

- забезпечення гідрометеорологічних організацій необхідним обладнанням і програмним забезпеченням з використанням супутникової інформації, чисельного моделювання метеорологічних параметрів та процесів, багатофункціональних прогностичних гідрологічних комплексів та агрометеорологічних моделей;

- підвищення рівня справджуваності метеорологічних, гідрологічних, агрометеорологічних прогнозів, збільшення завчасності штормових попереджень про загрозу виникнення небезпечних і стихійних гідрометеорологічних явищ;

3. Рішення направити до Кабінету Міністрів України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Рахункової палати України.

**Перший заступник
Голови Комітету**

А. ДИРІВ